

ՀՀ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀՀ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ՀՐԶԱԴԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՔԱՂՍԻ ԵՎ ՍՈԼԱԿ
ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ ՏԱՆՈՂ ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ
ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱՆՈՐՈԳՄԱՆ
ՆԱԽԱԳԾԱՆԱԽԱՀԱՇՎԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ԵՎ
ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Պատվիրատու - ՀՀ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

Նախագծային ընկերություն - ԲԻՄ ԻՆՋԵՆԵՐԻՆԳ ՍՊԸ

Պայմանագիր - № ԿՄՀԶ-ԳՀԽԱՇՁԲ-24/18

Բացատրական մաս, Շինարարական
աշխատանքների կազմակերպում և
տեխնիկական մասնագրեր

ՀՀ ՀՐԱՉԴԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀՀ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ՀՐԱՉԴԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՔԱՂՍԻ ԵՎ ՍՈԼԱԿ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ ՏԱՆՈՂ ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԱՆԱԽԱՀԱՇՎԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Պայմանագիր № ԿՄՀԶ-ԳՀԽԱՇՁԲ-24/18

ԲԱԺԻՆ	1/4	- Բացատրական մաս, Շինարարական աշխատանքների կազմակերպում և տեխնիկական մասնագրեր
ԲԱԺԻՆ	2/4	- Աշխատանքային ծավալների ամփոփագիր
ԲԱԺԻՆ	3/4	- Աշխատանքային գծագրեր
ԲԱԺԻՆ	4/4	- Նախահաշիվ

ԲԻՄ ԻՆՃԵՆԵՐԻԳ ՍՊԸ
Տնօրեն

Ա. Մկրտչյան

Նախագծի գլխավոր ինժեներ

Մ. Մկրտչյան

Հունիս 2024

Նախագծի բովանդակությունը

"ՀՀ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ՀՐԶԱԴԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ՍՈԼԱԿ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ ՏԱՆՈՂ ԳՐՈՒՆՏԱՅԻՆ ՃԱՆԱՊԱՐՅՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԱՆԱԽԱՅԱՇՎԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ" նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման պայմանագրի շրջանակներում «ԲԻՄ ինժինեռինգ» ՍՊ ընկերության կողմից մշակվել է աշխատանքային նախագիծը (հետագայում ԱՆ), որի համար հիմք են հանդիսացել, տեխնիկական բնութագիրը, ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը, ինչպես նաև աշխատանքային նախագծի իրականացման փուլում մեր կողմից տեղում կատարված ուսումնասիրությունները, Պատվիրատուի հետ կայացած քննարկումների արդյունքում ընդունված որոշումները և կից համաձայնեցումները (ինժեներաերկրաբանական հետազոտությունների նյութերի, տեղեկանք աղբավայրի և այլն) վերաբերյալ, որոնք կցված են նախագծի սույն բաժնում:

Աշխատանքային Նախագծի սույն փաթեթը ներառում է աշխատանքային 4 բաժիններ, որոնք հանդիսանում են նախագծի անբաժանելի մաս և աշխատանքների իրականացման ընթացքում պետք է մանրամասն ուսումնասիրվեն և դիտրակվեն համատեղ:

- **ԲԱԺԻՆ - 1/4 Բացատրական մաս, շինարարական աշխատանքների կազմակերպում և տեխնիկական մասնագրեր**
- **ԲԱԺԻՆ - 2/4 Աշխատանքային ծավալների ամփոփագիր**
- **ԲԱԺԻՆ - 3/4 Աշխատանքային գծագրեր**
- **ԲԱԺԻՆ - 4/4 Նախահաշիվ**

ԲԱԺԻՆ-1/4 Նախագծի բացատրական մաս շինարարական աշխատանքների կազմակերպում և տեխնիկական մասնագրեր

Հիմնանորոգվող ճանապարհատվածները գտնվում են ՀՀ Կոտայքի մարզի Հրազդան համայնքի Սոլակ և Քաղսի բնակավայրերում, որոնց երկարությունները համապատասխանաբար կազմում են 636մ և 380մ:

Համաձայն տեխնիկական առաջադրանքի և տեղում կատարած ուսումնասիրությունների պարզվել է, որ Սոլակ բնակավայրի ճանապարհը գրունտային է, իսկ սկզբնական մի հատված տեղ-տեղ խորհրդային ժամանակաշրջանում իրականացված քանդված և քայքայված ասֆալտբետոն է՝ բազմաթիվ փոսերով, որոնք գրեյդերով հարթեցվում են համայնքի կողմից ամեն տարի սպասարկման ժամանակ:

Անհրաժեշտություն է առաջանում իրականացնելու գոյություն ունեցող գրունտային և փոքր կղզյակներով գոյություն ունեցող քայքայված ասֆալտբետոն պատվածքի հեռացում և նոր ասֆալտբետոն շերտերի տեղադրում:

Քաղսի բնակավայրում, գերեզմաներ տանող հիմնանորոգման ենթակա ճանապարհը ամբողջությամբ գրունտային է, որը ունի մեծ թեքություններ: Տեղանքի մեծ թեքություններով պայմանավորված անձրևների ժամանակ առաջացող ջրային հոսքերը հոսելով տվյալ ճանապարհատվածով դարձնում են այն անանցանելի: Այդ իսկ պատճառով, տեղումների ընթացքում առաջացած հոսքերը հիմնանորոգվող ճանապարհից հեռացնելու համար նախատեսվում է կառուցել ջրընդունիչ հանգույց և ե/բ վաքեր:

Հատակագծում հիմնանորոգվող ճանապարհների ծրագիծը մաքսիմալ նմանեցված է ճանապարհի գոյություն ունեցող ծրագծին: Նախագծման և տեղանքի նպատակահարմարությունից ելնելով լայնական կտրվածքները տրված են 20 մետրը մեկ, որի հիման վրա հվարկվել են նաև ճանապարհի հիմնանորոգման աշխատանքների ծավալները:

Նախագծային աշխատանքները կատարվել են ՀՀՇՆ IV-11.05.02-99 նորմաների և պահանջների համաձայն: Հաշվի առնելով, որ ճանապարհի երթևեկելի մասը շատ նեղ է տեղում և կադաստրային հատակագծում, ինչպես նաև ծրագրի ֆինանսական միջոցների

սղության առկայությունը, նախագծով նախատեսել է կողնակների լայնության հաշվին հնարավորինս լայնացնել երթևեկելի մասը:

1.1 Տեխնիկական պայմաններ

Ըստ տեխնիկական առաջադրանքի և փաստացի տեղաքնի ճանապարհի պարամետրերը ընտրվել են Սոլակ բնակավայրում երթևեկելի մասը - շարժման շերտերի լայնությունը՝ 5.6մ, որը մանրամասն ներկայացված է գլխավոր հատակագծում, իսկ Քաղսի բնակավայրում 2.8 և 3.2 մ:

Հիմնվելով ակնադիտական, երկրաբանական, շրջակա միջավայրի պահպանության միջոցառումների ուսումնասիրությունների վրա, նախագծով նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.

- Կատարել հողային աշխատանքներ
- Վերականգնել ճանապարհային հողային պաստառը
- Կառուցել ճանապարհային հագուստը
- Կառուցել բետոնե վաքեր

Հետախուզական աշխատանքների ժամանակ կատարվել է տախեոմետրական հանույթ, որի արդյունքում երկայնական կտրվածքը հիմնականում թողնվել է նույնը, իսկ որոշ հատվածներում նախատեսվում է իրականացնել պրոֆիլավորման և ջրահեռացման աշխատանքներ, որը մանրամասն ներկայացված է ճանապարհի երկայնական կտրվածք գծագրում:

Հողային աշխատանքները հաշվարկվել է նախագծված լայնական կտրվածքների համաձայն և կազմվել է հողային աշխատանքների ամփոփագիր, ըստ որի հաշվվել է հողային աշխատանքների ծավալները, որոնք ներկայացված են համապատասխան ամփոփագրում:

Ճանապարհային պատվածքը կազմվել և նախագծվել է հետևյալ շերտերից, որի մանրամասն աշխատանքային ծավալները ներկայացված են համապատասխան ամփոփագրերում:

1.2 Երթևեկելի մաս

I շերտ Մանրահատիկ ա/բետոն, „Բ” տիպ h=6սմ

II շերտ Խիճ բիտումի տարածումով՝ h=15սմ

III շերտ Ավազակոպճային շերտ h=5սմ

Նախագծում ընդունված հողային պաստառի կոնստրուկցիան և տիպերը բավարարում են գործող տեխնիկական նորմերին և պայմաններին:

Տեղանքի ռելիեֆի պայմաններից և բնահողերի բնութագրից ելնելով՝ հողային պաստառի կայունությունը հնարավոր է ապահովել կառուցման կանոնների ու ջրահեռացման պահանջների պահպանման դեպքում:

1.3 Ճանապարհահատվածի կահավորում

Նախագծով նախատեսված է իրականացնել մանրահատիկ ա/բ ծածկ h=6սմ, ԳՕՍՏ 9128- 2013, և խճավազային հիմք h=15սմ.

1.4 Երթևեկային մասի գծանշում

Երթևեկային մասի գծանշումը նախատեսված է համապատասխան գործող ԳՕՍՏ Ռ 51256-2018 պետական ստանդարտի:

1.5 Շինարարության արտադրության կազմակերպում (համաձայն ՀՀՇՆ 1-3.01.01-2008)

1. Շինարարական արտադրության կազմակերպման նպատակն է՝ կազմակերպչական, տեխնիկական և տեխնոլոգիական նպատակաուղղված համալիր միջոցառումների կիրառման արդյունքում ապահովել՝ սահմանված ժամկետում և պատշաճ որակով օբյեկտի շահագործումը:

Շինարարական արտադրության կազմակերպումն ապահովում է՝

1) օբյեկտի շինարարության բոլոր մասնակիցների համաձայնեցված աշխատանքը՝ Պատվիրատուի (գլխավոր կապալառուի) հետ իրենց գործունեության համակարգմամբ,

2) նյութական ռեսուրսների համալիր մատակարարումը՝ հաշվարկված շենքի, շինության, հանգույցի, տեղամասի, սեկցիայի, հարկի, հարկաբաժնի, սենքի համար օրացուցային գրաֆիկներով նախատեսված ժամկետներում,

3) շինարարական, մոնտաժային ու հատուկ շինարարական աշխատանքների կատարումը տեխնոլոգիական հաջորդականության պահպանմամբ և տեխնիկապես հիմնավորված համատեղմամբ,

4) անվտանգության տեխնիկայի կանոնների պահպանումը,

5) շրջակա միջավայրի պահպանության պահանջների ապահովումը:

2. Յուրաքանչյուր օբյեկտի շինարարությունն անհրաժեշտ է իրականացնել շինարարության կազմակերպման և աշխատանքների իրականացման տեխնոլոգիաների վերաբերյալ նախօրոք ընդունված լուծումների հիման վրա, որոնք պետք է մշակված լինեն շինարարության կազմակերպման նախագծում:

3. Մինչև շինարարության սկիզբը՝ անհրաժեշտ է շինարարության կատարման նախագծի լուծումներին համապատասխան իրականացնել տեղում շինարարական հրապարակի (ուղեգծի) հատկացումը, շինարարական հրապարակի անհրաժեշտ ցանկապատումը (պահպանական, պաշտպանական կամ ազդանշանային), երկրաբաշխական նշահարման հիմքի ստեղծումը, մոտեցման ճանապարհների կառուցումը, պահեստային տնտեսության ստեղծումը և շինարարության կարիքների համար անհրաժեշտ ծավալի կենցաղային նշանակության ու կոմունալ տնտեսության շինությունների նախապատրաստումը:

4. Մինչև շինարարության սկիզբը՝ անհրաժեշտ է հասարակությանն իրազեկելու նպատակով շինարարության համար հատկացված շինհրապարակի ցանկապատի /այդ թվում՝ ճանապարհաշինական աշխատանքների ուղեգծի/ կամ մեկ այլ առավել տեսանելի տեղամասում տեղադրել պատվիրատու և կապալառու կազմակերպությունների տվյալները /անվանում, էլեկտրոնային հասցե, հեռախոսահամար/, ծրագրի անվանման ու նպատակային նշանակության, շինարարական աշխատանքների սկզբի և ավարտի ժամկետների մասին տեղեկատվություն

պարունակող վահանակներ, մինչև ավարտված շինարարության փաստագրումը դրանք պահպանելու պայմանով:

5. Շինարարական աշխատանքները սկսելուց առաջ կապալառուն պետք է օբյեկտի սկզբում և վերջում տեղադրի համապատասխան տեղեկատվական նշաններ:

6. Շինհրապարակը պետք է կահավորված լինի հակահրդեհային միջոցներով և բժշկական առաջին օգնության պարագաներով: Գիշերային պայմաններում շինարարական աշխատանքների իրականացման դեպքում կապալառուն պետք է ապահովի շինհրապարակի և աշխատանքների կատարման վայրի համապատասխան լուսավորությունը:

7. Աշխատանքը պետք է կազմակերպել այնպես, որ ապահովվի մարդկանց անվտանգությունն ու հարմարությունը և պաշտպանի տեղամասին մոտ եղած բնակիչներին և նրանց ունեցվածքը: Պետք է ապահովել հանրային երթևեկությունը նորոգվող տեղամասի հարակից ու տեղամասի սահմաններում գտնվող ճանապարհների վրա՝ մինչև աշխատանքն ընդունվի: Կապալառուն պետք է համագործակցի տեղի ճանապարհային ոստիկանության հետ և ձեռք բերի երթևեկության կազմակերպման պլանի իրականացման համար պահանջվող բոլոր թույլտվությունները:

8. Շինարարական աշխատանքների ընթացքում պետք է ապահովել մուտքեր՝ իջատեղերի, ճանապարհների, փողոցների, ձեռնարկությունների տարածքների, կայանատեղերի, բնակելի վայրերի, ավտոտնակների և այլ օբյեկտների համար, երթևեկելի մասից հեռացնել հողի կուտակումներն ու այլ նյութերը:

9. Շինարարական աշխատանքների ընթացքում, երբ ճանապարհը բաց է հանրային երթևեկության համար, շինարարական գործողությունները անհրաժեշտ է սահմանափակել. - պետք է ապահովել առնվազն 3,5 մ լայնությամբ երթևեկության գոտիներ - կայանատեղերը պետք է տեղադրել երթևեկելի գոտուց առնվազն 4 մ հեռու կամ երթևեկության հաստատված արգելապատնեշներից այն կողմ,

- սարքավորումները պետք է բանեցնել երթևեկության ուղղությամբ, եթե դա գործնականում կիրառելի է,
- կից երթևեկության գոտիների շինարարությունը պետք է ավարտել նույն օրը, նույն մակարդակի վրա, բացի այն դեպքերից, երբ անկումները գերազանցում են 75 մմ-ը և բարձրություններն ունեն 1:3 հարաբերություն: Այն դեպքերում, երբ կից գոտիների անկումները գերազանցում են 75 մմ-ը և բարձրություններն ունեն 1:3 հարաբերություն՝ աշխատանքը կարող է թողնվել հաջորդ օրվա: Տվյալ դեպքում գիշերվա համար պետք է տեղադրել <<Անհարթ ծածկ>> զգուշացնող նշաններ, լուսաազդանշանային առկայծող լապտերներ և լուսանդրադարձնող ժապավեններով ամրացված արգելափակոցներ:

1.6 Շինարարական արտադրության նախապատրաստում

10. Օբյեկտի շինարարության նախապատրաստումը պետք է նախատեսի ինժեներատեխնիկական անձնակազմի կողմից նախագծային փաստաթղթերի (ներառյալ գործող կազմակերպության վերակառուցման դեպքում կոնստրուկցիաների տեխնիկական հետազննության արդյունքների փաստաթղթերի) ուսումնասիրություն, շինարարության

պայմաններին մանրագնին ծանոթություն, արտահրապարակային ու ներհրապարակային նախապատրաստական աշխատանքներ, շենքերի, շինությունների և նրանց մասերի կառուցման, ինչպես նաև անմիջական նախապատրաստական փուլի աշխատանքների իրականացման նախագծերի մշակում՝ հաշվի առնելով բնապահպանական անվտանգության պահանջները:

11. Յուրաքանչյուր շինարարական օբյեկտում անհրաժեշտ է՝ 1) լրացնել աշխատանքների վարման մատյան,

2) կազմել ծածկված աշխատանքների փաստագրման, կարևոր կոնստրուկցիաների ընդունման միջանկյալ (սարքավորումների, համակարգերի, ցանցերի) ու փորձարկման ակտեր,

3) անհրաժեշտության դեպքում ձևակերպել այլ շինարարական նորմերով և կանոններով նախատեսված լրացուցիչ կատարողական փաստաթղթեր

1.7 Շրջակա միջավայրի պահպանություն

Շրջակա միջավայրի պահպանման միջոցառումների իրականացումը խստ պարտադիր է շինարարության ժամանակ: Շինարարական աշխատանքների կատարման ժամանակ անհրաժեշտ է ինամքով վերաբերվել մոտակա ծառերին և թփերին, պահպանելով նրանց վնասումից և ոչնչացումից:

Աշխատանքների ավարտից հետո անհրաժեշտ է մաքրել շրջակա տարածքը ավելորդ բնահողից և շին աղբից տեղափոխելով այն լցակույտ և պետք է պահպանել ՇՆԱԿ III-4.80 «Աշխատանքի անվտանգությունը շինարարությունում» և ՇՆԱԿ III-3-1.76 «Շինարարական արտադրության կազմակերպում» նորմատիվային փաստաթղթերը:

Շինարարության ժամանակ հաշվի առնել գոյություն ունեցող ստորգետնյա ինժեներական կառուցվածքները /գազատար, ջրատար խողովակաշարեր, կապի և էլեկտրո մալուխներ/ տեղյակ պահելով համապատասխան կազմակերպություններին:

Ժամանակավոր ավտոմոբիլային ճանապարհները և մոտեցման այլ ուղիները պետք է կառուցվեն՝ հաշվի առնելով գյուղատնտեսական հողահանդակներին ու ծառաթփուտային բուսականությանը հասցվող վնասի կանխարգելման պահանջները:

Շինարարություն իրականացվող տարածքներում շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ժամանակ պետք է պահպանվեն օդի փոշոտվածության և գազոտվածության կանխարգելման պահանջները:

Շինարարական հրապարակում գոյացած արտադրական ու կենցաղային հոսքը (աղբը) պետք է մաքրվի և վնասագերծվի շինարարության կազմակերպման և աշխատանքների իրականացման նախագծերում նախատեսված լուծումներին համապատասխան:

- շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ժամանակ պահպանել օդի փոշոտվածության և գազոտվածության կանխարգելման պահանջները,
- բանվորներին ապահովել անհատական պաշտպանական միջոցներով (հատուկ արտիագուստ, կոշիկ)
- շինարարական հրապարակում գոյացած արտադրական ու կենցաղային աղբը մաքրել, վնասագերծել և փոշու համար անթափանց ծածկոցներ ունեցող մեքենաներով

հատուկ սահմանված երթուղիներով տեղափոխել դրանց հեռացման համար նախապես հատկացված վայրեր,

- շինարարական նյութերի և կոնստրուկցիաների փոխադրումը դեպի շինարարական հրապարակ և շինարարական հրապարակից դուրս իրականացնել հատուկ սահմանված երթուղիներով՝ փոշու համար անթափանց ծածկոցներ ունեցող մեքենաներով,

Բնակավայրերի տարածքներում անհրաժեշտ է ապահովել մթնոլորտային օդին, ջրին, բնահողին, ինչպես նաև աղմուկին, թրթռումներին, էլեկտրամագնիսական ճառագայթմանը և այլ բնական և տեխնածին ծագման գործոններին շինարարական նորմերով ներկայացվող նորմատիվ պահանջները:

1.8 Անհարթության միջազգային ցուցանիշը (ԱՄՑ)

Հարթ ծածկերն ապահովում են հարմարավետություն, ստեղծում են տրանսպորտային միջոցների՝ ճանապարհով ավելի արդյունավետ շարժի հնարավորություն, բարձրացնում են երթևեկության օպտիմալ արագությունները, պահպանում են երթևեկության հոսքը, կրճատում են անվտանգության հետ կապված ռիսկերն օգտագործողների և նրանց տրանսպորտային միջոցների համար, ինչպես նաև կարող են բարձրացնել վառելիքի ծախսի արդյունավետությունը՝ ճանապարհն օգտագործողների համար հանգեցնելով երթևեկելու ավելի ցածր ծախսերի:

Անհարթության միջազգային ցուցանիշը (ԱՄՑ) պրոֆիլի տատանումների մաթեմատիկական բացարձակ գումարն է, որը նկարագրում է տրանսպորտային միջոցների վիբրացիա առաջացնող՝ ծածկի անհարթությունը:

ԱՄՑ-ի արժեքն սովորաբար ստացվում է հատուկ սարքավորման միջոցով, որը ցույց է տալիս ճանապարհի հատվածի հարթությունը:

ԱՄՑ-ն հաշվարկվում է որպես մոդելավորված կախոցի գծային շարժման հանրագումար՝ բերված պրոֆիլի երկարության, որի չափման միավորն է մ/կմ կամ մմ/մ:

Տվյալ ճանապարհահատվածի համար կախված ճանապարհի երկարությունից, անհրաժեշտ է իրականացնել ԱՄՑ ստուգում:

1.9 Աշխատանքի պաշտպանություն

Բանվորների աշխատանքի պաշտպանությունը պետք է ապահովվի անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառմամբ (հատուկ արտահագուստ, կոշիկ), համալիր պաշտպանության միջոցառումների կատարումով (ցանկապատում, լուսավորում, օդափոխում, պաշտպանիչ և արգելակիչ սարքեր և հարմարանքներ և այլն), սանիտարակենցաղային շինություններով և սարքավորումներով՝ գործող նորմերին և կատարվող աշխատանքների բնույթին համապատասխան:

Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պետք է պահպանվեն շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

Աշխատանքի պաշտպանության՝ անվտանգության տեխնիկայի, արտադրական սանիտարահիգիենիկ միջոցառումների և հակահրդեհային անվտանգության վերաբերյալ անց է կացվում հրահանգավորում:

Բանվորների անվտանգության տեխնիկայի ուսուցման, հրահանգավորման ժամանակին և որակով անցկացման, անհատական պաշտպանական միջոցների վիճակի և կիրառման, արտադրական անվտանգության և արտադրական սանիտարահիգիենիկ անվտանգության հետ կապված բոլոր միջոցառումների կատարման հսկողությունը վերապահվում է աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպությանը:

1.10 Հակահրդեհային միջոցառումներ

Նախագծման ընթացքում հաշվի են առնվել ՀՀՀՆ 21-01-2014 «Հակահրդեհային միջոցառումներ» նորմերի պահանջները և «Հրդեհային անվտանգության կանոնները» համաձայն ՀՀ ԱԻ նախարարի 2012 թվականի հուլիսի 26-ի N 263-Ն հրամանի:

Հրդեհային անվտանգությունն ապահովելու համար պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, կազմակերպությունները և քաղաքացիները ղեկավարվում են «Հրդեհային անվտանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, սույն կանոններով և հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերով:

Օբյեկտների ղեկավարները կամ նրանց լիազորած անձինք պարտավոր են՝

- 1) անցկացնել աշխատակիցների հրդեհային անվտանգության հրահանգավորում.
- 2) կազմակերպել հրդեհի դեպքում մարդկանց տարահանման ուղիների պլանների մշակումը և համապատասխան վայրերում այդ պլանների տեղադրման աշխատանքները.

- 3) հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջների կատարման նպատակով մշակել և իրագործել միջոցառումներ (կազմել միջոցառումների պլան):

Հրդեհավտանգ օբյեկտի ղեկավարի կողմից ընդունված համապատասխան իրավական ակտով պետք է սահմանվի հրդեհային վտանգին համապատասխան հակահրդեհային կանոնակարգ, որն իր մեջ ներառում է՝

- 1) ծխելու վայրը և կահավորումը.
- 2) շենքում (արտադրամասում) գտնվող միանվագ թույլատրելի դյուրավառ հումքի, կիսաֆաբրիկատների, պատրաստի արտադրանքի քանակները և պահման վայրերը.

- 3) դյուրավառ թափոնների, հրդեհավտանգ փոշու հավաքման և հագուստների պահման կարգը.

- 4) աշխատանքային օրվա վերջում էլեկտրասարքավորումների հոսանքազրկման, ժամանակավոր կրակային և այլ հրդեհավտանգ աշխատանքներ կատարելու կարգը.

- 5) աշխատողների գործողությունները հրդեհ հայտնաբերելու դեպքում, ինչպես նաև հակահրդեհային հրահանգավորման անցկացման կարգը, ժամկետները և պատասխանատուները.

6) կառուցվող օբյեկտի շինարարական հրապարակում ժամանակավոր շինությունների և արտադրամասերի, շինանյութի և սղոցանյութի պահեստների, հրդեհաշիջման ջրաղբյուրների, հրշեջ վահանակների և դրանց մոտեցման հրշեջ ավտոմեքենաների ճանապարհների տեղանշմամբ շինարարության ղեկավարի կողմից հաստատված և պետական հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության տեսչության հետ համաձայնեցված տարածքի հատակագիծը.

7) հրդեհավտանգ օբյեկտի տարածքում բաց կրակի օգտագործման կարգը.

8) հրդեհավտանգ օբյեկտի տարածքում բաց կրակի օգտագործման ժամանակ ծխելու կարգը.

9) ժամանակավոր հրդեհավտանգ աշխատանքների կատարման կարգը:

Այն օբյեկտներում, որտեղ շինության մեկ հարկում միաժամանակ գտնվում են 10 և ավելի մարդ, տեսանելի վայրերում փակցվում են հրդեհների ժամանակ դեպի ելք ցույց տվող նշագծեր, սլաքներ, նախատեսվում են կայանքներ՝ հրդեհի դեպքում մարդկանց տեղեկացման համար:

Այն օբյեկտները, որտեղ միաժամանակ գտնվում են 50 և ավելի մարդ, նախատեսվում է հրդեհի դեպքում անձնակազմի գործողությունների պլան: Պլանի համաձայն տարահանման աշխատանքներում ընդգրկված աշխատակիցների հետ պարբերաբար անց են կացվում մարզումներ (ուսումնավարականներ):

11. Պայթյունավտանգ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութեր օգտագործող, վերամշակող և պահող օբյեկտների ղեկավարները հրդեհ առաջանալու դեպքում հրդեհաշիջման ղեկավարին տրամադրում են այդ նյութերի վերաբերյալ տվյալներ՝ անձնակազմի անվտանգությունն ապահովելու նպատակով:

1.11 Հակակոռուզիոն միջոցառում

Բոլոր բետոնյա և մետաղական կոնստրուկցիաները բնահողի հետ շփման տեղադիրքերում իրականացվում է հիդրոմեկուսացում երկշերտ տաք բիտումով: Նման միջոցառումները իրականացվում են կոնստրուկցիաները կոռոզիայից պաշտպանելու և շահագործման ժամկետները երարածգելու համար:

1.12 Լաբորատոր փորձարկումներ

ՊԱՀԱՆՁՎՈՂ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԸ		
Աշխատանքի անվանումը	Չափ. միավոր	Քանակ
Ցեմենտբետոն ամեն 20մ3-ից (3 նմուշ)	նմուշ	1
Ասֆալտբետոնե խառնուրդի կազմիչայան ընտրություն - տիպը՝ մանրահատիկ	նմուշ	1
Ավազ ա/բ խառնուրդի համար՝ 1000մ3-ից	նմուշ	1
Խիճ ա/բ խառնուրդի համար՝ 1000մ3-ից	նմուշ	1
Կապակցող նյութ բիտում ասֆալտբետոնի համար ամեն 50 տոնայից	նմուշ	1
Կապակցող նյութ բիտում հիմքի համար ամեն 50 տոնայից	նմուշ	1
Հանքային փղշի մանրահատիկ ասֆալտբետոնի համար՝ ամեն 100 տոնայից	նմուշ	1
Բնահողային լիցքի խտացում, յուրաքանչյուր 200մ ից 1 նմուշ	նմուշ	5
Ենթահիմքի լցանյութ, հանքից 1 նմուշ, այնուհետև ամեն 1000մ3ի դեպքում	նմուշ	1 նմուշ
Ավազակույզային հիմքի խտացման ստուգում ամեն 200գծմ 1փորձ.	տեղ	5
Ավազակույզ կողնակների համար 1 նմուշ, հանքավայրը փոխելու դեպքում, յուրաքանչյուր հանքից մեկ նմուշ	նմուշ	1 նմուշ
Ավազակույզային կողնակների տեղում խտացման ստուգում 200գծմ 1փորձ.	տեղ	5
Ա/բ խառնուրդ տեղադրված խտացված կեռային նմուշ(ամեն 7000մ2 համար 1 լրակազմ 3 նմուշ)	լրակազմ	1
Հարթության որոշում , համաձայն ՀՀՇՆ IV-11.05.02-99,	մ	1020

1.13 Մեքենամեխանիզմների ցանկ

ՊԱՀԱՆՁՎՈՂ ՄԵՔԵՆԱՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ		
Անվանումը	Չափ. միավոր	Քանակ
Ավտոգրեյդեր	հատ	1
Էքսկավատոր-ամբարձիչ	հատ	1
Ջրատար մեքենա	հատ	1
Բիտումատար մեքենա	հատ	1
Ավտոինքնաթափ	հատ	2
Ասֆալտտեղադիր	հատ	1
Գրունտային գլղոն -8տոնա	հատ	1
Պնևմատիկային գլղոն - 8 տոնա	հատ	1
Հարթ գլղոն 14տոնա	հատ	1

1.14 Աշխատանքների կազմակերպման գրաֆիկ

